Møteinnkalling - Kontrollutvalget i Frøya kommune

Arkivsak:

Møtedato/tid: 22.01.2020 kl. 09:00

Møtested: Herredshuset, møterom A

Møtedeltakere:
Per Johan Gundersen
Kai Ronny Arntzen
Camilla Johansen
Ola Vie
Bente Marie Kvam

Andre møtende:
Torbjørn Berglann, Konsek Trøndelag

Møtet avvikles for åpne dører, i tråd med kommuneloven § 11-5.
Eventuelle forfall, eller spørsmål om habilitet, meldes til Konsek Trøndelag IKS v/Torbjørn Berglann på telefon 400 67 058, eller e-post: torbjorn.berglann@konsek.no

Varamedlemmer møter etter nærmere innkalling.

Trondheim, 17.01.2020

Per Johan Gundersen (sign.)
Leder av kontrollutvalget

Torbjørn Berglann
Daglig leder, Konsek Trøndelag

Kopi: Varamedlemmer, ordfører, rådmann og Revisjon Midt-Norge SA

Sakliste

Saksnr.	Sakstittel
01/20	Orientering om slamhåndtering i Frøya kommune
02/20	Bestilling av risiko- og vesentlighetsvurderinger for plan for forvaltningsrevisjon
03/20	Bestilling av forvaltningsrevisjon - valg av tema
04/20	Kontrollutvalgets arbeid med å påse at kommunens regnskaper blir betryggende revidert
05/20	Referatsaker
06/20	Eventuelt
07/20	Godkjenning av møteprotokoll

Orientering om slamhåndtering i Frøya kommune

Behandles i utvalg	Møtedato	Saknr
Kontrollutvalget i Frøya kommune	22.01.2020	01/20

Saksbehandler Torbjørn Berglann
Arkivkode FE - 033
Arkivsaknr 19/43 - 9

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling
Kontrollutvalget tar redegjørelsen til orientering.

Saksutredning
Kontrollutvalget har det siste året hatt flere orienteringer om kommunens håndtering av en sak som gjelder slamhåndtering i kommunen. I utvalgets orientering den 27.2.19 (sak 5/19) vedtok utvalget at de ønsker å holdes oppdatert om saken. Følgelig orienterer rådmannen i dagens kontrollutvalgsmøte.

Kontrollutvalgssekretariatets konklusjon
Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å ta redegjørelsen til orientering.

Bestilling av risiko- og vesentlighetsvurderinger for plan for forvaltningsrevisjon

Behandles i utvalg	**Møtedato**	**Saknr**
Kontrollutvalget i Frøya kommune	22.01.2020	02/20

Saksbehandler Torbjørn Berglann
Arkivkode FE - 217, TI - &30
Arkivsaknr 20/73 - 1

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget ber Revisjon Midt-Norge utarbeidet risiko- og vesentlighetsvurdering for Frøya kommune.
2. Arbeidet har en timeramme på 60 timer og skal sendes sekretariatet innen 26.02.2020.
3. Kontrollutvalget ber sekretariatet iverksette de øvrige tiltakene som er nødvendig for å gjennomføre den skisserte prosessen med plan for forvaltningsrevisjon.

Saksopplysninger

Kontrollutvalget skal ifølge kommuneloven utarbeide en plan for forvaltningsrevisjon i løpet av det første året etter at nytt kommunestyre er konstituert. Planen skal baseres på risiko- og vesentlighetsvurderinger av kommunes virksomhet og virksomheten i kommunens selskaper. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for forvaltningsrevisjon. Risiko- og vesentlighetsvurderingene kan gjennomføres av kontrollutvalgets sekretariat, kommunens revisor eller andre. Sekretaritatet legger til grunn at kontrollutvalget ikke vil benytte andre aktører i arbeidet, men benytte revisjonen og sekretariatet.

Vi anbefaler at kontrollutvalget legger opp til en prosess over tre møter.

- Møte 1, 22.01.2020: I dette møtet bestiller utvalget en risiko- og vesentlighetsvurdering fra revisjonen. Dokumentet skal gi en oversikt over risikoområder i kommunen ut fra offentlig tilgjengelig informasjon. I tillegg bidrar oppdragsansvarlig regnskapsrevisor med sin kunnskap om kommunen. Dokumentet er ett av flere bidrag i arbeidet med å kartlegge hvor man bør ha forvaltningsrevisjon.
- Møte 2, 11.03.2020: Kontrollutvalget inviterer sentrale aktører i kommunen for å få ytterligere innspill til risikoområder. Møtedeltakerne kommer gruppevis og har fått revisjonens risiko- og vesentlighetsvurdering tilsendt i forkant av møtet. Etter at kontrollutvalget har fått innspill fra samtlige deltakere kommer utvalget fram til hvor det ønsker å gjennomføre forvaltningsrevisjon. Hensikten med møtet er å supplere revisjonens faglige risikovurderinger med lokalkunnskap, og dermed ha et bredere grunnlag for å lage plan for forvaltningsrevisjon.
- Møte 3, 13.05.2020: Sekretariatet legger fram et utkast til plan for forvaltningsrevisjon. Utkastet er basert på revisjonens risiko- og vesentlighetsvurderinger, innspillene i møte 2 og kontrollutvalgets diskusjon i samme møte. Dersom kontrollutvalget slutter seg til planen, sendes den kommunestyret for endelig vedtak.

Revisjon Midt-Norge vil bruke anslagsvis 60 timer til å utarbeide risiko- og vesentlighetsvurderingen.

Vurdering og konklusjon

Gjennom den skisserte prosessen får kontrollutvalget gjort seg nytte av den samlede kompetansen i revisjon og sekretariat. Prosessen sikrer også et godt grunnlag for

kontrollutvalgets prioriteringer med en rimelig ressursbruk. Prosessen bidrar til at planarbeidet blir politisk forankret og synliggjør samtidig kontrollutvalgets rolle som kommunestyrets kontrollorgan. Sekretariatet vil på denne bakgrunnen anbefale at kontrollutvalget slutter seg til den skisserte prosessen og bestiller en risiko- og vesentlighetsvurdering for forvaltningsrevisjon fra Revisjon Midt-Norge. I tillegg bør sekretariatet legge til rette for den prosessen ved å invitere de nevnte aktørene til neste møte.

Bestilling av forvaltningsrevisjon - valg av tema

Behandles i utvalg	Møtedato	Saknr
Kontrollutvalget i Frøya kommune	22.01.2020	03/20

Saksbehandler Torbjørn Berglann
Arkivkode FE - 217, TI - &30
Arkivsaknr 16/105 - 11

Forslag til vedtak
Saken blir lagt fram uten innstilling.

Vedlegg
Plan for forvaltningsrevisjon Frøya 2019-2020

Saksopplysninger
Kontrollutvalget bør bestille en forvaltningsrevisjon i løpet av første halvår 2020 for å være garantert leveranse inneværende år. Forut for bestillingen må kontrollutvalget ta stilling til hvilket område/tema i plan for forvaltningsrevisjon det vil undersøke. Sekretariatet vil deretter lage en sak til neste møte med bestilling. Revisor leverer forslag til prosjektplan i mai kan levere rapport fra undersøkelsen høsten -20. I årsplanen er det lagt opp til ny bestilling av forvaltningsrevisjon/eierskapskontroll i oktober. Bestillingen vil da ha utgangspunkt i den nye planen for forvaltningsrevisjon, som trolig blir vedtatt i kommunestyret i juni.

Utgående plan for forvaltningsrevisjon (vedlagt) ble rullert i 2019, slik at risikovurderingene som ligger til grunn for planen fortsatt er aktuelle. Det avtroppende kontrollutvalget ferdigstilte planen, men har ikke bestilt noen av prosjektene. Kontrollutvalget står dermed fritt til å velge hvilket tema det vil undersøke. Planen har forslag til overordnede problemstillinger for hvert tema, disse er veiledende, ikke bindende. Kontrollutvalgets medlemmer kan foreslå egne problemstillinger.

Ved bestilling av forvaltningsrevisjon kan det være nyttig å sette seg inn i hvilke revisjoner som er utført de siste årene. En slik oversikt finnes i det avtroppende kontrollutvalgets rapport fra valgperioden, som ble lagt fram i forrige møte.

Vurdering
Kontrollutvalgets medlemmer bør vurdere hvilke tema/områder i plan for forvaltningsrevisjon det er størst behov for å få undersøkt, og be sekretariatet forberede bestilling til neste møte. Saken blir lagt fram uten innstilling.

Konsek
TRØNDELAG IKS Kontrollutvalgenes sekretariat

Plan for forvaltningsrevisjon 2019-2020

Frøya kommune

Om forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalget er ansvarlig for å påse at:[1]

> *det blir gjennomført systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og forutsetninger*

Det som vil kunne være relevant å se på i en forvaltningsrevisjon er om:[2]

- Forvaltningen bruker ressurser til å løse oppgaver som samsvarer med kommunestyrets vedtak og forutsetninger
- Forvaltningens ressursbruk og virkemidler er effektive i forhold til målene som er satt på området
- Regelverket etterleves
- Forvaltnings styringsverktøy og verktøy er hensiktsmessige
- Beslutningsgrunnlaget fra administrasjonen til de politiske organene samsvarer med offentlige utredningskrav
- Resultatet i tjenesteproduksjonen er i tråd med kommunestyret eller fylkestingets forutsetninger og/eller om resultatene for virksomhet er nådd

Forvaltningsrevisjon er derfor et viktig verktøy for kommunens øverste politiske organ for å føre tilsyn og kontroll med kommunens totale forvaltning og de resultater som oppnås.

Utarbeidelse av plan for forvaltningsrevisjon

Kommunestyret er oppdragsgiver for forvaltningsrevisjonen. For å sikre at revisjonen som utføres er i tråd med kommunestyrets ønsker og behov, skal det vedtas en egen plan for forvaltningsrevisjon, hvor det er angitt prioriteringer for en gitt periode.[3] Denne planen er utarbeidet for perioden 2019-2020.

Denne planen er en rullering av plan for forvaltningsrevisjon 2017-2018 basert på dokumentet *overordnet analyse* fra oktober 2016, utarbeidet av Kontrollutvalgssekretariat Midt-Norge IKS. Dette innebærer at områdene oppført i planen fra 2017-2018 som enda ikke er revidert, er videreført i denne planen.

Gjennomføring av forvaltningsrevisjonene

Kommunens revisor er Revisjon Midt-Norge SA. De vil stå for den praktiske utføringen av forvaltningsrevisjonsprosjektene. Prosjektene utføres i tråd med kommuneloven § 78, *forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner* og *RSK 001 Standard for forvaltningsrevisjon* vedtatt av Norges Kommunerevisorforbund.

Med bakgrunn i planen skjer konkretisering av prosjektene i kontrollutvalgsmøte før bestilling. Dersom kontrollutvalget finner det nødvendig, kan de fravike planen, etter godkjenning i kommunestyret.

Oppfølging og rapportering

Revisor rapporterer til kontrollutvalget om resultater av gjennomført forvaltningsrevisjon.[4] Videre er kontrollutvalget tillagt ansvar for å rapportere om sitt arbeid til kommunestyret. Dette gjøres fortløpende etter gjennomførte revisjoner.

---

[1] kommuneloven § 77
[2] forskrift om revisjon § 7 første ledd
[3] kontrollutvalgsforskriften § 10
[4] forskrift om revisjon § 8

Områder for forvaltningsrevisjon

Her angis aktuelle områder for forvaltningsrevisjon, med forslag til mulig innretning på prosjektene. Prosjektene er vurdert på bakgrunn av risiko- og vesentlighetsvurderingene i den overordnede analysen.

Det er også tatt hensyn til områder der det har vært gjennomført lite forvaltningsrevisjon tidligere år. Det er videre tatt hensyn til om forvaltningsrevisjon anses å være et godt virkemiddel til å forbedre kvaliteten på området. Områdene er satt opp i uprioritert rekkefølge, og det kan være hensiktsmessig at kontrollutvalget får delegert myndighet fra kommunestyret til å prioritere hvilke områder som skal revideres perioden.

Område
Styring og internkontroll Kommunen har over år hatt problemer med økonomistyringen. Flere rapporter fra forvaltningsrevisjon har anbefalt tiltak for å styrke internkontrollen. I en forvaltningsrevisjon om styring og internkontroll kan revisjonen undersøke de overordnede systemene for kommunen som helhet, eller avgrense den til ett eller flere tjenesteområder, eller virksomheter. En relevant overordnet problemstilling vil være om rådmannen har etablert en nødvendig internkontroll.
Bruk av avvikssystem Frøya kommune har anskaffet et kvalitets- og avvikssystem, Compilo (tidligere Kvalitetslosen). Slike systemer benyttes til å identifisere områder for forbedring. Av kommunens egne rapporter går det fram at systemet brukes i varierende grad. En forvaltningsrevisjon kan belyse hvorvidt det er etablert en felles forståelse for hvordan systemet skal brukes, hvordan avviksmeldingene håndteres og hvordan systemet blir brukt i forbedringsarbeidet. Det er sannsynligvis hensiktsmessig å begrense forvaltningsrevisjonen til ett tjenesteområde og da helse og omsorg.
Barnevern - kvalitet og saksbehandling Arbeidspresset i barnevernstjenesten i Frøya kommuner har tidvis vært høyt og det har vært mange utskiftinger blant medarbeiderne. En forvaltningsrevisjon kan legge hovedvekten på andre forhold enn de Fylkesmannen har tilsyn med, for eksempel rekruttering, tilrettelegging av arbeidet, forebyggende og tverretatlig samarbeid og andre relevante forhold. Selv om Fylkesmannen fører tilsyn med barnevernet kan det likevel være av interesse å belyse forhold som grenser opp mot Fylkesmannens tilsyn. Kontrollutvalget må ta stilling til dette i forbindelse med en eventuell bestilling.
Næringsutvikling Næringslivet på Frøya er svært avhengig av oppdrettsnæringen, dette medfører stor sårbarhet for Frøya-samfunnet ved en eventuell krise i næringen. Kommunen driver næringsutvikling gjennom eierskapet i Blått kompetansesenter AS og gjennom næringsfondet. I en forvaltningsrevisjon kan det være aktuelt å belyse hvordan kommunen bruker disse kanalene til å påvirke utviklingen av andre næringer. I forbindelse med tildeling av midler kan det også være aktuelt å undersøke om denne skjer i tråd med lover og god forvaltningsskikk.

Kulturplan 2014-2019 Kulturområdet er i liten grad lovregulert, derfor er det sjelden gjenstand for forvaltningsrevisjon. Frøya kommune har en ambisiøs kulturplan for planperioden 2014-2019, som inneholder både overordnete og mer konkrete målsetninger. Det vil være interessant å undersøke måloppnåelsen på kulturfeltet og hvordan kulturplanen er satt ut i livet siden den ble vedtatt.
Teknisk avdeling – plan og drift

Kontrollutvalgets arbeid med å påse at kommunens regnskaper blir betryggende revidert

Behandles i utvalg	**Møtedato**	**Saknr**
Kontrollutvalget i Frøya kommune	22.01.2020	04/20

Saksbehandler Torbjørn Berglann
Arkivkode FE - 216
Arkivsaknr 19/225 - 4

Forslag til vedtak
Kontrollutvalget tar informasjonen fra Revisjon Midt-Norge til orientering.

Vedlegg
Revisors uavhengighetserklæring
Frøya kommune.pdf

Saksopplysninger
Saken fremmes for kontrollutvalget som et ledd i utvalgets arbeid med å påse at kommunens revisor fungerer i tråd med kravene i *forskrift om kontrollutvalg og revisjon*. Kontrollutvalget skal ifølge denne forskriften holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet og påse; at kommunens årsregnskaper blir revidert på en betryggende måte, at regnskapsrevisjonen utføres i samsvar med lov, forskrift og kontrollutvalgets instrukser og avtaler med revisor, og at regnskapsrevisjonen blir utført av revisorer som oppfyller konkrete kvalifikasjonskrav og krav til uavhengighet.

Forum for kontroll og tilsyn (FKT) har laget en veileder for kontrollutvalgenes arbeid på dette området. Veilederen bygger på at revisor orienterer utvalget direkte i møte to ganger årlig og sender skriftlige orienteringer/erklæringer til kontrollutvalget i to andre møter. Opplegget vil normalt gi kontrollutvalget tilstrekkelig informasjon til å konkludere om revisors arbeid. Sekretariatet og Revisjon Midt-Norge har omarbeidet opplegget i nevnte veilederen noe. Under viser vi et årshjul med planlagte rapporteringer. Opplegget er ikke ment å legge begrensninger på kontrollutvalget, som kan be om mer informasjon ved behov:

Møte 1 – Jan/feb. skriftlig rapportering
- Engasjementsbrev (legges fram ved endring)
- Oppdragsavtale

Møte 2 – April/mai. Revisor deltar i møtet
- Revisjonsberetning
- Hvis klart: – Årsoppgjørsnotat, ev. med kommunedirektørens kommentar om oppfølgingen
- Forenklet etterlevelseskontroll

Møte 3 – Aug/sept. Skriftlig rapportering
- Hvis endring: bekreftelse av sjekket vandel, revisors uavhengighet
- Hvis ikke i møte 2: – Årsoppgjørsnotat, ev. med kommunedirektørens kommentar om oppfølgingen
- Etterlevelseskontroll

Møte 4 – Nov/des. Revisor deltar i møtet
- Revisjonsstrategi
- Oppdragsansvarlig revisors vurdering av hensiktsmessig revisjon

- Arbeid i samsvar med instrukser og kontrakter.

I og med at dette er et nytt opplegg vil enkelte elementer dukke opp utenom de skisserte tidspunktene i årshjulet. Det gjelder for eksempel revisors uavhengighetserklæring, som blir lagt fram i dagens møte. I løpet av året vil årshjulet være i takt med i aktivitetene i kontrollutvalget.

I dagens møte blir regnskapsrevisors uavhengighetserklæring lagt fram for utvalget. I tillegg får utvalget engasjementsbrevet, en klargjøring av revisjonsoppdraget. Begge deler legges fram til orientering.

Vurdering og konklusjon
Veilederen til FKT er et godt utgangspunkt for kontrollutvalgets arbeid med å ivareta "påse-ansvaret" overfor regnskapsrevisor. Sekretariatet anbefaler at utvalgsmedlemmene setter seg inn i hovedlinjene i veilederen.
Sekretariatet anbefaler at kontrollutvalget tar informasjonen som blir lagt fram i dagens møte til orientering.

Egenvurdering av uavhengighet:
Frøya kommune

Kommuneloven § 79 og forskrift om revisjon § 13 setter krav til revisors uavhengighet. Kravene er beskrevet i bestemmelsene. I tillegg setter forskrift om revisjon § 14 begrensninger. Dette dokumentet beskriver revisors egenvurdering og skal ivareta krav i forskrift om revisjon § 15.

Ansettelsesforhold	Undertegnede har ikke ansettelsesforhold i andre stillinger enn i revisjonsselskapet
Medlem i styrende organer	Undertegnede er ikke medlem i styrende organer i noen virksomhet som Frøya kommune deltar i.
Delta eller inneha funksjoner i annen virksomhet, som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit	Undertegnede deltar ikke i eller innehar funksjoner i annen virksomhet som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit til rollen som revisor.
Nærstående	Undertegnede har ikke nærstående som har en slik tilknytning til Frøya kommune at dette har betydning for min uavhengighet og objektivitet i utførelsen av revisjonsoppdraget.
Rådgivnings- eller andre tjenester som er egnet til å påvirke revisors habilitet	Undertegnede bekrefter at det ikke er ytet rådgivning eller andre tjenester overfor Frøya kommune som er av en slik art at dette kommer i konflikt med denne bestemmelsen. Før slike tjenester utføres, vurderer revisor rådgivningens eller tjenestens art i forhold til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom revisor konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med bestemmelsen i forskriftens § 14, utfører revisor ikke tjenesten. Hvert enkelt tilfelle vurderes særskilt. Revisor vil kunne besvare spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Slike veiledninger skjer med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger.
Tjenester under (fylkes)kommunens egne ledelses- og kontroll-oppgaver	Undertegnede bekrefter at det ikke ytes tjenester overfor Frøya kommune som hører inn under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver.
Opptre som fullmektig for den revisjonspliktige	Undertegnede bekrefter at verken revisor eller Revisjon Midt-Norge SA opptrer som fullmektig for Frøya.
Andre særegne forhold	Undertegnede kjenner ikke til andre særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til min uavhengighet og objektivitet.

Trondheim, 05.09.2019

Wenche Holt

Wenche Holt
Oppdragsansvarlig revisor

Revisjon Midt-Norge

Bidrar til forbedring

Frøya kommune
v/ Rådmannen

Kontaktperson:
Wenche Holt

Dato og referanse:
21. juni 2018

Revisjon Midt-Norge SA
Postboks 2565
7735 Steinkjer

Besøksadresse:
Fylkets Hus
Seilmakergata 2
7735 Steinkjer

Org nr: 919 902 310 mva
Bank: 4270 18 38658
M post@revisjonmidtnorge.no
T +47 907 30 300

ENGASJEMENTSBREV – FRØYA KOMMUNE

Revisjon Midt-Norge SA ble i kommunestyrets sak 131/17 valgt til revisor for Frøya kommune fra 1.01.2018. Revisjonen består av forvaltningsrevisjon og regnskapsrevisjon, og omfatter revisjonen av kommuneregnskapet. Med utgangspunkt i de bestemmelsene som gjelder for kommuner og fylkeskommuner, herunder standarder for god kommunal revisjonsskikk, vil vi i dette brevet beskrive vår forståelse av revisjonsoppdraget.

Revisjonens formål og innhold

Kommuneloven har blant annet følgende bestemmelser om revisjonen i § 78:

1. Revisjon av kommunal og fylkeskommunal virksomhet skal skje i henhold til god kommunal revisjonsskikk.
2. Revisjonsarbeidet skal omfatte regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon.

Vi vil gjennomføre og rapportere resultatene av vår revisjon i henhold til god kommunal revisjonsskikk, som er en rettslig standard. Innholdet i dette begrepet er normert av kommunelovens bestemmelser om revisjon, tilhørende forskrifter og etablerte og anerkjente standarder på området. Som medlem av Norges Kommunerevisorforbund (NKRF) er vi underlagt jevnlige eksterne kvalitetskontroller.

Revisor har plikt til løpende å foreta en vurdering av egen uavhengighet. Oppdragsansvarlig revisor skal hvert år avgi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget.

Ledelsenes ansvar
I henhold til kommuneloven er det kommunens administrasjonssjef som er ansvarlig for at kommunens interne administrative kontroll og økonomiforvaltning er ordnet på en betryggende måte og er gjenstand for betryggende kontroll. Det er også administrasjonssjefens ansvar å utarbeide og fremme kommunens årsberetning og avlegge årsregnskapet i samsvar med bestemmelsene i kommuneloven, forskrift om årsregnskap og årsberetning i kommuner og fylkeskommuner og god kommunal regnskapsskikk.

Kommunens ledelse har også ansvaret for at vi som revisor har ubegrenset tilgang til registrerte opplysninger, dokumentasjon og annen informasjon vi finner nødvendig for å kunne utføre vårt arbeid, herunder korrespondanse, kontrakter, protokoller mv. Dette inkluderer også tilgang til systembeskrivelser og nødvendig veiledning.

Kommunestyret og kontrollutvalgets ansvar
Kommunestyret er kommunens øverste organ, og har det øverste tilsyn med den kommunale og fylkeskommunale forvaltning. Kommunestyret velger selv et kontrollutvalg til å forestå det løpende tilsyn med den kommunale forvaltning på sine vegne. Kontrollutvalget skal føre det løpende tilsyn og kontroll med den kommunale forvaltningen.

Forvaltningsrevisjon

I henhold til forskrift om revisjon osv. § 7 innebærer forvaltningsrevisjon å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og forutsetninger. Herunder om

a) Forvaltningen bruker ressurser til å løse oppgaver som samsvarer med kommunestyrets vedtak og forutsetninger,
b) Forvaltningens ressursbruk og virkemidler er effektive i forhold til målene som er satt på området,
c) Regelverket etterleves,
d) Forvaltningens styringsverktøy og virkemidler er hensiktsmessige,
e) Beslutningsgrunnlaget fra administrasjonen til de politiske organer samsvarer med offentlige utredningskrav,
f) Resultatene i tjenesteproduksjonen er i tråd med kommunestyrets eller fylkestingets forutsetninger og/eller om resultatene for virksomheten er nådd.

Gjennomføring og rapportering av forvaltningsrevisjon skal skje i henhold til god kommunal revisjonsskikk og etablerte og anerkjente standarder på området, og det skal etableres revisjonskriterier for det enkelte prosjekt.

Innenfor forvaltningsrevisjon av kommuner er det NKRF som er det standardsettende organ. Grunnlaget og bakgrunnen for den enkelte forvaltningsrevisjon vil være beskrevet ved rapporteringen av den enkelte revisjon, slik at denne oppgaven ikke blir beskrevet ytterligere i dette brevet. Se for øvrig nærmere om rapporteringen i eget avsnitt.

Kundeansvarlig forvaltningsrevisjon er Arve Gausen.

Finansiell revisjon

Når det gjelder finansiell revisjon vil grunnlaget for vårt arbeid i mindre grad være omtalt ved avrapportering, slik at vi her bruker noe mer plass på å beskrive vårt arbeid og grunnlaget for dette.

Oppdragsansvarlig regnskapsrevisor er Wenche Holt.

Årsregnskapet og de aktuelle delene av årsberetningen
I finansiell revisjonen er vår hovedoppgave som revisor for kommunen å vurdere og avgi en uavhengig uttalelse (revisors beretning) om hvorvidt årsregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter. I tillegg kontrollerer vi at de disposisjoner som ligger til grunn for regnskapet er i samsvar med budsjettvedtak, og at beløpene stemmer med regulert beløp.

Vi kontrollerer også om opplysninger i årsberetningen om årsregnskapet er konsistente med årsregnskapet. I tillegg kontrollerer vi om den revisjonspliktiges ledelse har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger.

Videre er det vår oppgave å vurdere om kommunen har ordnet den økonomiske internkontrollen på en betryggende måte og med forsvarlig kontroll.

Årsregnskapet skal iht. forskriften være avlagt av administrasjonssjefen innen 15. februar i året etter regnskapsåret. Årsberetningen skal avgis uten ugrunnet opphold, og senest innen 31. mars. Administrasjonssjefens ansvar omfatter også ansvar for at registrering, dokumentasjon og oppbevaring av regnskapsopplysninger er innrettet på en ordentlig og oversiktlig måte.

Revisjonens utførelse og forholdet til intern kontroll
God kommunal revisjonsskikk innebærer blant annet at vi kontrollerer utvalgte deler av materialet som underbygger informasjonen i årsregnskapet, foretar analytiske vurderinger og andre revisjonshandlinger som vi etter forholdene finner hensiktsmessige.

På grunn av en revisjons iboende begrensninger, sammen med den interne kontrollens iboende begrensninger, er det alltid risiko for at ikke all vesentlig feilinformasjon i regnskapet avdekkes, selv om revisjonen er planlagt og utført i samsvar med god kommunal revisjonsskikk, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Ved vår risikovurdering vurderer vi de interne kontrollene som er relevant for kommunens eller enhetens utarbeidelse av årsregnskapet med det formål å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige ut fra omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for effektiviteten av enhetens interne kontroll. Slike revisjoner eller gjennomganger vil eventuelt kunne avtales.

Generelt vil en effektiv intern kontroll (kommunens egen) redusere risikoen for at misligheter og feil vil oppstå uten å bli avdekket, men vil aldri kunne eliminere denne risikoen. Omfanget av vårt revisjonsarbeid vil for en stor del være avhengig av kvaliteten på, og effektiviteten av kommunens interne kontroll, samt regnskaps- og rapporteringsrutiner. Vi vil rapportere skriftlig om eventuelle vesentlige mangler i den interne kontrollen som er relevante for revisjonen av årsregnskapet og som vi har identifisert under revisjonen, se nærmere om dette under avsnittet rapportering.

Registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger
Når vi konkluderer om registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger i revisjonsberetningen, vil revisjonen være utført i samsvar med den internasjonale standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller begrenset revisjon av historisk finansiell informasjon». Denne standarden krever at vi etterlever etiske krav, planlegger og gjennomfører vårt arbeid for å oppnå betryggende sikkerhet for at det ikke er vesentlige formelle mangler knyttet til registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger. Slike vurderinger innebærer gjennomføring av kontrollhandlinger for å innhente bevis om disse forholdene. De valgte kontrollhandlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for vesentlige mangler.

Ved vurderingen av ledelsens plikter med hensyn til registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger, innhenter revisor informasjon om kommunens interne rutiner for å vurdere samsvaret med lov, forskrift og god bokføringsskikk, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av kommunens interne kontroll.

Andre uttalelser og kontrollhandlinger
Vår revisjon vil også omfatte de kontrollhandlinger som er nødvendige for å attestere skjema Lønns og pensjonskostnader (RF-1022, avstemming mellom innberettet lønn og regnskap) og de terminvise krav etter den kommunale ordningen for momskompensasjon. Vi utfører også kontroll av tilskudd som er gitt for å finansiere særskilte oppgaver (særattestasjoner), der det er krav eller ønske om revisors attestasjon. Våre kontroller utføres i tråd med oppdragsgivers anvisninger og aktuell standard for attestasjonsoppdrag.

Innsynsrett og taushetsplikt

Revisor kan kreve enhver opplysning, redegjørelse eller ethvert dokument hos kommunen og foreta de undersøkelser som revisor finner nødvendige for å gjennomføre oppgavene.

Både oppdragsansvarlig revisor og revisjonsmedarbeiderne har taushetsplikt etter forvaltningsloven §§ 13 til 13e. Dette følger av kommunelovens § 78, nr. 7. Taushetsplikten gjelder ubegrenset i tid, også etter at oppdraget er avsluttet.

Taushetsplikten er dog ikke til hinder for at kontrollutvalget får den informasjon om resultater av revisjonen som er nødvendige.

Rapportering og dialog

Engasjementsbrev for revisjonsoppdraget utarbeides ved endringer i oppdraget eller dersom andre forhold tilsier dette. I tillegg utarbeides oppstartsbrev i forbindelse med oppstart av den enkelte forvaltningsrevisjon.

Finansiell revisjons innhold avhenger av revisjonsstandardene, intern kontroll og revisors skjønn. Kontrollutvalgets oppgave er å påse at kommunen har en tilstrekkelig revisjon. For å sikre kontrollutvalget informasjon om den finansielle revisjonen, vil det i tillegg til revisors beretning bli redegjort for status i arbeidet både mht. revisjonsstrategien og om resultatet av revisors arbeid.

Etter endring i offentleglova § 5 annet ledd, som trådte i kraft 1. januar 2015, kan offentlig innsyn i foreløpige revisjonsrapporter utsettes inntil den endelige rapporter er oversendt kontrollutvalget. Endringen innebærer ikke en innsnevring i selve innsynsretten i revisjonsrapporter, det er kun tidspunktet for når innsyn kan kreves som er endret.

Misligheter

Revisor skal iht forskriftens § 3, gjennom revisjonen bidra til å forebygge og avdekke misligheter og feil. Konstateres det misligheter ved revisjon, eller på annen måte, skal revisor straks sende foreløpig innberetning til kontrollutvalget.

Når saksforholdet er nærmere klarlagt skal revisor sende endelig innberetning til kontrollutvalget. Revisor skal sende kopi av innberetningen til administrasjonssjefen eller kommune-/fylkesrådet.

Nummererte brev
Vi kan gjennom regnskapsrevisjonen finne forhold som ikke blir påpekt i revisjonsberetningen, men vi finner det nødvendig å påpeke i nummerert brev. Slike nummererte brev vil bli sendt til kontrollutvalget med kopi til administrasjonssjefen.

I henhold til revisjonsforskriften § 4, 2 skal revisor påpeke følgende forhold i nummererte brev:

1. Mangler ved plikten til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger.
2. Feil og mangler ved organiseringen av den økonomiske internkontrollen.
3. Misligheter.
4. Feil som kan medføre feilinformasjon i årsregnskapet.
5. Manglende redegjørelse for vesentlige avvik mellom beløpene i den revisjonspliktiges årsregnskap og regulert budsjett slik det fremstår etter gyldige vedtak/endringer fattet på riktig beslutningsnivå.
6. Begrunnelse for manglende underskrift ved bekreftelser overfor offentlige myndigheter som gis i henhold til lov eller forskrift.
7. Begrunnelse for å si fra seg oppdrag etter § 16.

Brev med påpekning av mindre vesentlige feil eller mangler vil bli sendt direkte til administrasjonen.

Uttalelser fra kommunens ledelse
I forbindelse med årsavslutningen vil vi i henhold til god kommunal revisjonsskikk innhente en skriftlig uttalelse fra ledelsen om fullstendigheten og riktigheten av de opplysninger som gis i årsregnskapet. På samme måte er vi pålagt å innhente skriftlige uttalelser fra ledelsen om kjennskap til eller mistanke om misligheter mv.

Andre tjenester

Vår organisasjon har medarbeidere med betydelig kompetanse og praksis innenfor mange fagområder. Dette gjør oss i stand til å yte kompetent veiledning til dere, og som medlem av NKRF kan vi også trekke på kompetansen i et stort fagmiljø. Vi bistår gjerne med veiledning innenfor intern kontroll, merverdiavgift, regnskapsføring, budsjetter, lov og forskrifter osv., så langt det lar seg gjøre innenfor vår oppgave som revisor.

Vi håper innholdet i dette brevet samsvarer med Deres forståelse av revisors rolle og ansvarsområder, og vi ser fram til et godt og konstruktivt samarbeid.
Vi ber om at dere underskriver og returnerer vedlagte kopi av brevet for å bekrefte at dere samtykker i vilkårene for revisjonen av regnskapet, herunder våre respektive ansvarsområder.

Med vennlig hilsen

Arnt R. Haugan

Arnt Robert Haugan
Daglig leder

Direkte ☎ 922 53 981 eller ✉ arnt.robert.haugan@revisjonmidtnorge.no

Undertegnede bekrefter mottakelse og samtykker i vilkårene på vegne av Frøya kommune

(signert) Beathe Sandvik Melaand

Konst. Rådmann

Referatsaker

Behandles i utvalg	Møtedato	Saknr
Kontrollutvalget i Frøya kommune	22.01.2020	05/20

Saksbehandler Torbjørn Berglann
Arkivkode FE - 033, TI - &17
Arkivsaknr 20/92 - 3

Forslag til vedtak:
Referatsakene tas til orientering.

Vedlegg
Utdrag fra protokoll fra kommunestyremøte 19.12.19
Hva betyr det at avstemmingsresultatet skal inn i møteboka
Inhabil som følge av generelle regler man selv har fordel av

Saksopplysninger
Disse sakene blir lagt fram:

- Utdrag fra protokoll fra kommunestyremøte 19.12.19
- Hva betyr det at avstemmingsresultatet skal inn i møteboka
- Inhabil som følge av generelle regler man selv har fordel av

204/19 Unntatt offentlighet 011 §13 jf. fvl §13
UTTIAN NÆRINGSOMRÅDE - AVTALE

Vedtak:

Rådmann gis fullmakt til å ferdigstille avtalene med «Skarsvaag Boats» og «Servicebrøgga» om festeavtale på Uttian næringsområde, basert på resultatet fra forhandlingsutvalgets møter med interessentene.

Avtalen legges fram for formannskapet til godkjenning.

Enstemmig.

Kommunestyrets behandling i møte 19.12.19:

Rep. OlafReppe ba om vurdering av sin habilitet da han er grunneier i området.
Rep. Hege Vikaskag tiltrer wider behandling av Reppes habilitetsspørsmål og tiltrer under behandling av saken.
Rep. Olaf Reppe ble enstemmig vurdert inhabil.

Rep. Berit Flåmo ba om vurdering av sin habilitet da Nordhammervik næringsområde, der hennes mann har næring, refereres i saken.
Rep. Berit Flåmo ble enstemmig vurdert habil.

Rep. Nils Jørgen Karlsen erklærte seg inhabil da han er saksbehandler i saken.

Møtet lukkes etter Kl § 11.5 3 avsnitt. Pkt. b)

Innstilling:

Rådmann gis fullmakt til å ferdigstille avtalene med «Skarsvaag Boats» og «Servicebrøgga» om festeavtale på Uttian næringsområde, basert på resultatet fra forhandlingsutvalgets møter med interessentene.

Avtalen legges fram for formannskapet til godkjenning.

205/19
BUDSJETT FOR KONTROLLARBEIDET 2020

Vedtak:

1. **Kommunestyret vedtar budsjett for kontrollarbeidet for 2020 med en ramme på kr 1.173.500**
2. **Kontrollutvalgets budsjett er utarbeidet etter dagens reglement**
3. **Godtgjørelse av kontrollutvalgets leder settes til 3,6 % av Ordførerens godtgjørelse. Godtgjørelsesreglementet oppdateres ihht til vedtak.**
4. **Kommunestyret ber rådmannen endre kontrollutvalgets budsjett i henhold til punkt to.**

Enstemmig.

Kommunestyrets behandling i møte 19.12.19:

Rep. Vida Zubaite Bekken ba om vurdering av sin habilitet da hennes svigerfar er leder i Kontrollutvalget.
Rep. Vida Zubaite Bekken ble enstemmig vurdert habil.

Følgendeforslag til endring i pkt. 3 i vedtak blefremmet av borgelig gruppe:

3. Godtgjørelse av kontrollutvalgets leder settes til 3,6 % av Ordførerens godtgjørelse. Godtgjørelsesreglementet oppdateres ihht til vedtak.

Enstemmig.

Kontrollutvalgets innstilling.

3. Kontrollutvalgets leder skal fortsatt ha godtgjørelse tilsvarende andre utvalgsledere, dette for å framheve viktigheten av kontrollutvalget arbeid.

Falt enstemmig.

Innstilling:

1. Kommunestyret vedtar budsjett for kontrollarbeidet for 2020 med en ramme på kr 1.173.500
2. Kontrollutvalgets budsjett er utarbeidet etter dagens reglement
3. Kontrollutvalgets leder skal fortsatt ha godtgjørelse tilsvarende andre utvalgsledere, dette for å framheve viktigheten av kontrollutvalget arbeid.
4. Kommunestyret ber rådmannen endre kontrollutvalgets budsjett i henhold til punkt to.

206/19
RÅDMANNS ORIENTERING

Budsjett 2020, økonomiplan 2020 - 2024

20 stk skal være på frivililgsentralen julaften (12 i fjor)

Kommunen har mottatt en anonym julegave fra en privat næringsaktør på kr 125 000 kr. Øremerket til barnefamilier.
NAV har fordelt midlene slik at 19 familier, derav 23 voksne og 32 barn får en ekstra pengegave til jul.

I tillegg har frivilligsentralen hatt en ringerunde til lokalt næringsliv og samlet inn ca 73 000 kr som skal brukes til å supplere «julekorga» - dette vil si at det kjøpes inn mat til familier og julegaver til de minste som utdeles til de som trenger dette.

207/19
BUDSJETT OG ØKONOMIPLAN 2020 - 2023

Vedtak:

1. **Formannskapets forslag til budsjett for 2020 vedtas slik det fremgår av spesifisert driftsbudsjett og investeringsbudsjett med vedlegg og handlingsplandokument. Første år i handlingsplanen vedtas som budsjett for 2020 for alle rammeområdene.**

2. **Kommunestyret slutter seg til formannskapets forslag til økonomiplan med handlingsprogram 2020 - 2023, med følgende endringer**

Hva betyr det at avstemmingsresultatet skal inn i møteboka?

Kommunal Rapport 13.01.2020

Den nye kommuneloven har krav om at avstemmingsresultat skal inn i møteboka. Men loven sier ikke noe om hvor detaljert resultatet skal nedtegnes.
Kommunen kan vedta et reglement hvor det fastsettes at det også skal fremgå hvordan hvert enkelt medlem har stemt, men loven krever ikke dette, mener Jan Fridthjof Bernt.

SPØRSMÅL: Hvordan skal vi tolke det som står under punkt e i kommunelovens paragraf 11–4 om føring av møtebok? I proposisjonen fra regjeringen til ny kommunelov ble det tatt inn en ny bestemmelse om møtebok med krav til innholdet i denne. Der kom det fram at denne bestemmelsen vil sikre at allmennheten får vite hva de ulike representanter eller partier har stemt når kommunale organer har fattet vedtak. Nå når loven har kommet, så er vi flere som ikke klarer å tolke loven dit at vi må det, så det jeg lurer på er:
Skal vi kun skrive selve resultatet 4 mot og 21 for – eller kan vi skrive hva partiene stemte og hva om de ikke er enige i partiet, skal vi skrive ned navn på hvem som har stemt hva?

SVAR: Nei, loven kan ikke forstås slik at det er et generelt krav om at det skal protokolleres hvordan det enkelte medlem har stemt. «Avstemningsresultat» er i utgangspunktet stemmetall for og mot det aktuelle forslaget til vedtak. Men det kan fastsettes i reglement at det også skal fremgå hvordan hvert enkelt medlem har stemt, og det er også praksis for at enkeltmedlemmer kan be om at det fremgår av protokollen hvem som stemte for og imot forslaget, og også om å få gi en helt kort forklaring på egen stemmegivning. Begge deler er informasjon som kan være vesentlig for velgerne.

Departementet presiserer kravene til møteboken

Den nye kommuneloven stiller strengere krav til innholdet i møteboken fra møter i folkevalgte organer.

Kommunal Rapport 16.01.2020
Siri Halvorsen, avdelingsdirektør i Kommunal- og moderniseringsdepartementet

I spalten Bernt svarer mandag 13. januar 2020 tolker professor emeritus Jan Fridthjof Bernt kommuneloven § 11–4 andre ledd bokstav e. Han skriver blant annet at loven ikke kan forstås slik at det er et generelt krav om at det skal protokolleres hvordan det enkelte medlem har stemt.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet ønsker å kommentere uttalelsen. Den nye kommuneloven stiller strengere krav til innholdet i møteboken fra møter i folkevalgte organer enn tidligere lov.

Ett av kravene er at møteboken nå skal inneholde opplysninger om «avstemningsresultatet». Hva som ligger i dette, blir nærmere beskrevet i forarbeidene, se Prop. 46 L (2017–2018) på side 157:

«Det er særlig viktig at avstemningsresultatet kommer fram. Både utfallet av avstemningen og hvilke partier som stemte på hvilke forslag til vedtak skal framgå av møteboken. Det er viktig for ettertiden og innbyggernes mulighet for å holde de folkevalgte ansvarlige for sine voteringer at møteboken viser hva de ulike partier har stemt.»

Departementet mener dette innebærer at møteboken også skal inneholde en angivelse av hvordan partiene har stemt. Dersom partiene deler seg og stemmer på ulike forslag, eller det

er én eller flere uavhengige i organet, tilsier formålet bak bestemmelsen at personene det gjelder, navngis slik at det blir mulig å vite hva den enkelte folkevalgte har stemt.

Denne tolkningen legger også Bernt til grunn i sin spalte 9. april 2018, der han viser til dette sitatet fra proposisjonen og legger til grunn at det er slik bestemmelsen i den nye kommuneloven må forstås.

Inhabil som følge av generelle regler man selv har fordel av?

Kommunal Rapport 02.12 2019

Kommuneansatt politiker vedtar betalt spisepause, og barnehagestyrer er med på å vedta barnehagetilskudd. Habil eller inhabil?
Spørsmål om habilitet volder bry for lokalpolitikere, men professor Jan Fridthjof Bernt gir råd.

SPØRSMÅL 1: Habil eller inhabil?

Kommunestyret vedtar lokale retningslinjer for beregning av tilskudd til private barnehager. Dersom en styrer i en privat barnehage er medlem i hovedutvalg som behandler disse retningslinjene, vil vedkommende være inhabil ved behandlingen av disse?

SVAR: Vedtak om slike retningslinjer for beregning av tilskudd til barnehager er generelle regler og dermed som alminnelig regel ikke enkeltvedtak der de aktuelle barnehagene er parter. Ledelsen ved barnehagen blir derfor ikke automatisk inhabil etter bestemmelsen i forvaltningsloven § 6 første avsnitt, bokstav e, nr. 2. Men hvis det er tale om regler som i praksis vil kunne ha betydelige økonomiske konsekvenser for en avgrenset krets private barnehager, bør lederrollen i én av disse ses som «særegne forhold … som er egnet til å svekke tilliten til hans upartiskhet», slik at han blir inhabil etter bestemmelsen i § 6 andre avsnitt.

SPØRSMÅL 2: Inhabilitet for folkevalgte i saker som angår deres tilsettingsforhold i kommunen?

Kommunestyret har truffet vedtak om betalt spisepause for de tilsatte i kommunen. Var folkevalgte som vil nyte godt av dette, eller som er gift med en tilsatt, inhabile?

SVAR: Det er her tale om et vedtak av generell karakter, som gjelder for enhver som måtte være tilsatt i kommunen. Den enkelte tilsatte i kommunen er dermed ikke part i saken, slik at hun blir inhabil etter bestemmelsen i forvaltningsloven § 6 første avsnitt, bokstav a. Spørsmålet blir da om disse folkevalgte er inhabile fordi det er tale om et vedtak som helt generelt gir dem eller deres ektefeller en fordel i form av bedre tilsettingsforhold.

Utgangspunktet er her at vi ikke kan se bort fra at denne egeninteressen kan ha påvirket stemmegivningen til enkeltmedlemmer i kommunestyret, slik at den må anses som «egnet til å svekke tilliten til [deres] upartiskhet» etter «sekkebestemmelsen» i forvaltningslovens § 6 andre avsnitt. Men for at de skal bli inhabile av den grunn, må denne egeninteressen være et «særegent forhold» slik dette har blitt forstått etter denne bestemmelsen.

Svaret på dette er ikke opplagt, men jeg tror ikke at de tilsatte blir inhabile her. Her er det et poeng at i kommuneloven § 11–10 siste avsnitt er det fastsatt at folkevalgte ikke er inhabile «når det skal fastsettes godtgjøring o.l. for slike verv». Da blir det litt merkelig om vi skulle ha en strengere regel her når det gjelder mer marginale spørsmål om tilsattes arbeidsforhold.

Eventuelt

Behandles i utvalg	Møtedato	Saknr
Kontrollutvalget i Frøya kommune	22.01.2020	06/20

Saksbehandler Torbjørn Berglann
Arkivkode FE - 033, TI - &17
Arkivsaknr 20/92 - 2

Forslag til vedtak
Saken legges fram uten innstilling.

Godkjenning av møteprotokoll

Behandles i utvalg	Møtedato	Saknr
Kontrollutvalget i Frøya kommune	22.01.2020	07/20

Saksbehandler Torbjørn Berglann
Arkivkode FE - 033, TI - &17
Arkivsaknr 20/92 - 1

Forslag til vedtak
Møteprotokollen godkjennes.